

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 7.7.2004
KOM(2004) 461 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET OG DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE
OG SOCIALE UDVALG**

**Udviklingslande, international handel og bæredygtig udvikling: Fællesskabets generelle
toldpræferenceordnings rolle i tiåret 2006/2015**

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET OG DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE
OG SOCIALE UDVALG**

**Udviklingslande, international handel og bæredygtig udvikling: Fællesskabets generelle
toldpræferenceordnings rolle i tiåret 2006/2015**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Udvikling i en international økonomisk sammenhæng.....	4
3.	Status over GSP.....	4
4.	GSP i årtiet 2006/2015	6
5.	De retlige rammer for GSP	7
6.	Midlerne til gennemførelse af GSP.....	7
7.	Konklusion.....	12

Resumé

- Ordningen med generelle toldpræferencer (GSP) er et af hovedelementerne i indsatsen for at hjælpe udviklingslandene med at bekæmpe fattigdom og skabe indtægter gennem international handel. Målet for denne meddelelse er at fastlægge de principper, som skal ligge til grund for de forskellige forordninger, der skal vedtages mellem 2006 og 2015 for at nå dette mål.
- GSP indgår i en mere global sammenhæng med prioriteterne for Fællesskabets handelspolitik. Blandt disse prioriteter er navnlig dem, der er blevet fastsat for udviklingslandene ved Doha-dagsordenen.
- GSP skal være stabil, forudsigelig, objektiv og enkel. Den skal styrke de bestræbelser, der er gjort i denne forbindelse under tidligere ordninger. Den skal være lettilgængelig for de erhvervsdrivende. Antallet af ordninger (fem) vil skulle reduceres.
- GSP bør være koncentreret om de lande, der har størst behov for ordningen, og bør på forskellig vis begunstige det regionale samarbejde mellem udviklingslandene. GSP skal bistå disse lande med at nå en konkurrencedygtighedsniveau, der gør dem økonomisk uafhængige og gør dem til fuldgældige partnere i den internationale samhandel.
- Der skal gives yderligere tilskyndelse til en bæredygtig udvikling gennem en enkelt ordning med supplerende indrømmelser for alle udviklingslande med specifikke udviklingsbehov ("GSP+"), som accepterer de vigtigste internationale konventioner om sociale rettigheder, beskyttelse af miljøet og god regeringsskik, herunder bekæmpelse af narkotika. Fællesskabet vil trække disse supplerende præferencer tilbage, hvis internationale organisationers kontrol påviser alvorlige og systematiske mangler hos modtagerlandene.

1. INDLEDNING

Det internationale samfund anser handel for at være en afgørende udviklingsfaktor. Selv om en øget integration af udviklingslande i det multilaterale system ikke i sig selv er tilstrækkelig, er en sådan deltagelse dog et vigtigt mål, der skal nås for at afskaffe fattigdommen. Erklæringen fra WTO's ministerkonference i Doha den 14. november 2001 anerkendte, at international handel kunne spille en vigtig rolle til fremme af økonomisk udvikling og bekæmpelse af fattigdom.

Selve opfattelsen af udvikling har ændret sig i de seneste år. Begrebet omfatter nu meget mere end blot økonomiske kriterier. Udvikling bedømmes nu lige så meget ud fra kriterier som respekt for miljøet, forbedring af sociale forhold, bekæmpelse af korruption, god regeringsførelse osv.

De forskellige GSP-ordninger, som de udviklede lande og især Det Europæiske Fællesskab indrømmer udviklingslandene, bør indgå i en sammenhæng med Doha-dagsordenen. Det er en afgørende nødvendig prioritet at bistå udviklingslandene med at drage fordel af globaliseringen, navnlig ved at sammenkæde handel og bæredygtig

udvikling. Det regionale syd/syd-samarbejde¹ er således et af flere elementer, der burde gøre det muligt at fremme udvikling. GSP burde således på sin måde bidrage til at nå disse mål.

Nærværende meddelelse har til formål at fastlægge målene med hensyn til GSP for det kommende årti (2006/2015) samt midlerne til at opnå dem ved flerårige gennemførelsesforordninger, hvoraf den første vil træde i kraft den 1. januar 2006.

2. UDVIKLING I EN INTERNATIONAL ØKONOMISK SAMMENHÆNG

Kampen for udvikling og afskaffelse af fattigdom skal intensiveres. Den stadig stigende betydning af international handel (graden af økonomisk åbning og konstant vækst i de udviklede lande og i udviklingslandene) styrker i den forbindelse effektiviteten af de handelspolitiske instrumenter. GSP er et af disse instrumenter.

I øvrigt skal der skabes balance mellem tanken om udvikling gennem handel på den ene side og udvikling gennem industrialisering på den anden side. Oprindelsesreglerne skal afspejle denne balance. Bomuldsproblematikken, der kom for dagen under WTO-ministerkonferencen i Cancun i september 2003, har vist visse afrikanske landes vilje til ikke længere kun at eksportere bomuldsfibre med en begrænset merværdi, men sælge stoffer eller beklædningsgenstande. Denne fremgangsmåde burde betyde, at man begunstiger en industriel udviklingsvision med oprindelsesregler, der kræver en stærk vertikal integration. Derimod ønsker visse lande i Asien, der har specialiseret sig i industrier med billig arbejdskraft, at kunne forsyne sig med halvfabrikata for fuldt ud at kunne drage nytte af den fordel, som deres generelt lavere lønniveau giver dem på de internationale markeder. En kommerciel tilgang til udvikling, der letter handelen, vil således være mere passende. I dette tilfælde bør oprindelsesreglerne være mere smidige. Der bør således ske en afbalanceret udvikling af disse regler for at tage hensyn til modstridende situationer.

3. STATUS OVER GSP

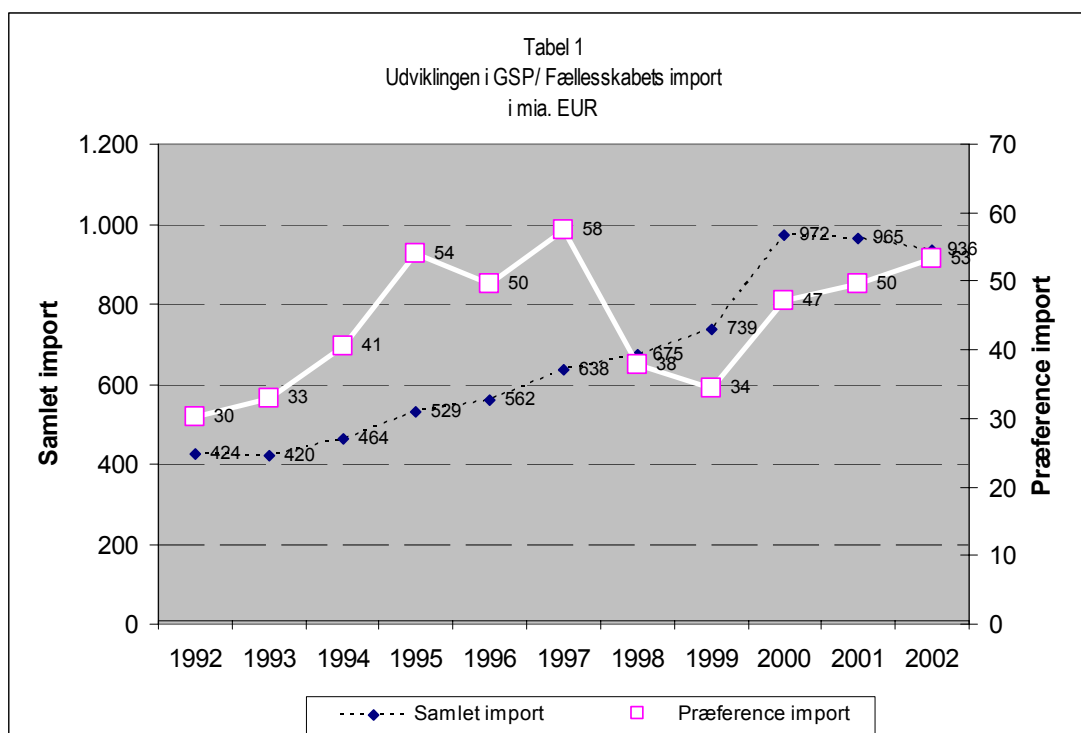
I de 10 foregående år (indtil 2002), for hvilke der foreligger fuldstændige GSP-statistikker, kan der konstateres to tendenser.

Den første er, at værdien af Fællesskabets samlede import er fordoblet fra 424 til 936 mia. euro (*tabel 1*), mens værdien af den reelle GSP-import i samme periode er steget fra 30 til 53 mia. euro. Endvidere har denne udvikling været uregelmæssig for så vidt angår GSP. Dette kan forklares ved, at visse former for told er bortfaldet for hele varesektorer efter indgåelsen af aftaler inden for WTO, f.eks. tolden på elektroniske varer og informationsteknologier i 1996, der til dels forklarer faldet i den præferentielle import i 1997-98 (se tabel 1). GSP's naturlige dækningsområde

---

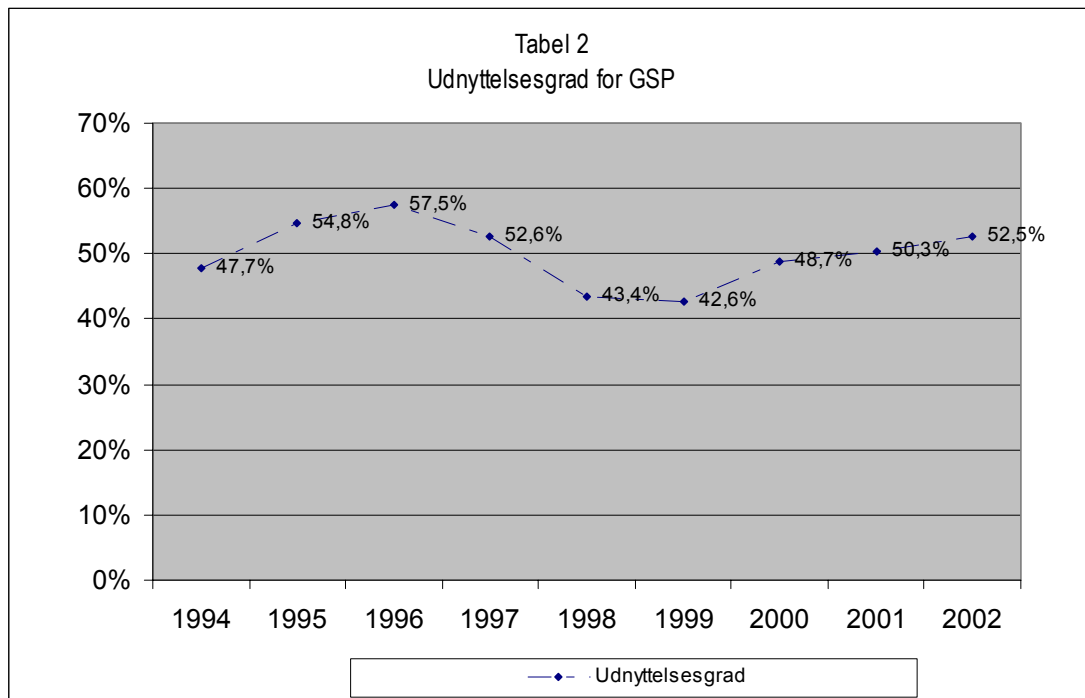
¹ Regionalt samarbejde kan fremmes inden for rammerne af GSP ved hjælp af oprindelsesreglerne. Oprindelsesreglerne ligger til grund for al præferentiel behandling, der indrømmes et givet lands varer. Disse regler er smidige med hensyn til GSP inden for rammerne af regional kumulering, hvilket gør det muligt at nå det nødvendige lokale integrationsniveau takket være komponenter med oprindelse i nabolandene.

udvikler sig således kraftigt over tid, hvilket gør det vanskeligt at give en kvantitativ evaluering af ordningen.

For det andet har udnyttelsesgraden² for GSP også udvist en ret svingende tendens (tabel 2). Udnyttelsesgraden har dog udviklet sig positivt i de fire seneste år og lå i 2002 på 52,5 %.

² Udnyttelsesgraden: forholdet mellem den GSP-berettigede handel med oprindelse i et modtagerland og de mængder, for hvilke der reelt gøres brug af toldpræferencer.

4. GSP I ÅRTIET 2006/2015

Trods den historiske reduktion af toldsatsene er de stadig af betydning for mange varer. I mange erhvervsgrøene, hvor konkurrencen mellem de erhvervsdrivende er skærpet, udgør disse toldnedsættelser en tilskyndelse til at tilvejebringe materialer fra et bestemt land frem for fra et andet.

Der vil kunne træffes beslutning om toldnedsættelser inden for rammerne af Doha-dagsordenen, men GSP og især Fællesskabets ordning har under alle omstændigheder stadig en rolle at spille som et instrument, der begunstiger udviklingslandene. Fællesskabets GSP er faktisk langt den mest generøse og vigtigste af alle de ordninger, der opretholdes af de udviklede lande³. Betydningen af Fællesskabets GSP vil naturligvis blive styrket i de kommende år som følge af udvidelsen den 1. maj 2004⁴.

³ Fællesskabets GSP omfatter 178 uafhængige lande eller territorier. Af lidt over 10 000 varer, der er anført i den kombinerede nomenklatur, er 7 000 forarbejdede varer berettigede til GSP, nemlig hovedparten af alle industrivarer og et meget stort antal landbrugs- og fiskeriprodukter. Halvdelen af varerne kan indføres til nultold, mens den anden halvdel af varerne (de mest følsomme) er omfattet af en begrænset reduktion på 3,5 procentpoint (MFN-satsen minus 20 % for tekstilvarer og beklædningsgenstande). I en særskilt ordning indrømmer GSP nultold for alle varer (undtagen våben) med oprindelse i de 49 mindst udviklede lande (samt Østtimor).

⁴ I 2002 udgjorde værdien af handelen for de udviklingslande, der er omfattet af Fællesskabets GSP, 53 mia. euro (5,6 % af Fællesskabets import) mod 16,4 mia. euro (1,4 % af importen) for den næstvigtigste GSP, nemlig USA's.

5. DE RETLIGE RAMMER FOR GSP

GSP er en undtagelse fra GATT's mestbegunstigelsesklausul. Den skal desuden overholde bemyndigelsesbestemmelsen, der blev fortolket af WTO's appelorgan i forbindelse med Indiens klage mod Fællesskabets GSP ("medicinalordningen").

Bemyndigelsesbestemmelsen fastslår, at en GSP-ordning skal være "generel, ikke-gensidig og ikke-diskriminerende". Den skal lette og fremme udviklingslandenes handel og reagere positivt på udviklingslandenes udviklingsmæssige-, finansielle og handelsmæssige behov.

Appelorganet fandt, at de udviklede lande i princippet har ret til at fastsætte forskellige toldsats for varer med oprindelse i de forskellige GSP-modtagerlande, forudsat at alle modtagere, der befinder sig i en tilsvarende situation, har adgang til identisk behandling. Et WTO-medlem, der måtte ønske at indrømme yderligere toldpræferencer inden for rammerne af sin GSP-ordning, vil objektivt skulle identificere de særlige "udviklingsbehov" hos udviklingslande, der specifikt kan omfattes.

6. MIDLERNE TIL GENNEMFØRELSE AF GSP

I tiåret 2006/2015 vil de forskellige GSP-forordninger derfor skulle:

6.1. Bevare et generøst toldtilbud

Der er tre faktorer, der reducerer GSP-tilbuddet⁵. Den første er en reduktion af MFN-tolden⁶, hvilket fører til et fald i den gennemsnitlige præferencemargen⁷; den anden følger af indgåelsen af internationale aftaler inden for rammerne af WTO, der fjerner tolden for en række GSP-berettigede varer (se punkt 3). Den internationale kaffeaf tale af 2001 og aftalen om informationsteknologi, der blev vedtaget i forbindelse med WTO-ministerkonferencen i Singapore i 1996, har begge ført til, at tolden er blevet fjernet på en lang række varer, hvilket igen har mindsket den nominelle GSP-dækning (og således åbnet fællesskabsmarkedet fuldstændigt for dem); den tredje faktor er stigningen i antallet af bilaterale eller regionale frihandelsaftaler.

En opretholdelse eller endda forbedring af Fællesskabets tilbud kan ske på forskellige måder. For det første bidrager udvidelsen af Fællesskabet med ti nye medlemsstater fra 1. maj 2004 hertil. Men det må også undersøges, om GSP kan udstrækkes til andre varer. Næsten hver tiende afgiftspligtig vare i toldtariffen er udelukket fra GSP. Visse følsomme varer vil dog kunne blive overført til kategorien af ikke-følsomme vare alt efter følsomhedsbegrebets udvikling (se punkt 2).

De attraktive præferencemargener (i øjeblikket 3,5 procentpoint for følsomme varer og 100 % for ikke følsomme varer) vil som minimum blive opretholdt.

---

⁵ GSP-tilbuddet: de toldpræferencer, der er til rådighed for de lande, som er omfattet af ordningen. I 2002 blev det *reelle* GSP-tilbud vurderet til 2,2 mia. euro (ikke opkrævet told).

⁶ MFN-told: den told, som Fællesskabet anvender over for tredjelande, ud over præferencetold som GSP.

⁷ Præferencemargen: forskellen mellem MFN-tolden og den præferentielle GSP-told.

Endelig vil Kommissionen fortsætte med at tage hensyn til virkningerne af disse foranstaltninger på regioner i den yderste periferi.

6.2. Koncentrere GSP om de lande, der har størst behov for ordningen

Fællesskabets GSP-ordning har et meget stort geografisk dækningsområde og vejer tilsvarende tungt på budgettet. GSP bør derfor koncentreres om de lande, der har det største behov for ordningen, såsom de mindst udviklede lande og de øvrige mest sårbare udviklingslande (små økonomier, lande uden adgang til havet, små østater og lavindtægtslande), så de får mulighed for at spille en større rolle i den internationale samhandel. GSP bør som prioritet være koncentreret om sådanne lande. Dette mål kan nås på forskellige måder. Graduering⁸ af de mest konkurrencedygtige lande og varer er en hensigtsmæssig metode. Navnlig skal der foretages en graduering for de mest konkurrencedygtige varegrupper fra visse modtagerlande. Dette betyder, at det ikke længere er hverken nødvendigt eller berettiget at indrømme disse lande præferencer for disse varer. Det vil dog være nødvendigt at være forsigtig ved anvendelse af gradueringmekanismen for de mest sårbare lande.

Hvilke lande skal præferencerne være rettet imod? Erfaringsmæssigt og i første række mod de mindst udviklede lande, der i videst muligt omfang bør indrømmes præferencer. Dette indebærer også, at der skal indføres bestemmelser for at lette FN's tilbagetrækning af et af disse lande fra listen over mindst udviklede lande. En sådan tilbagetrækning medfører automatisk, at det pågældende land mister fordelene ved den GSP-ordning, som det nyder godt af på grund af sin status som mindst udviklet land. GSP bør indeholde en mekanisme, der muliggør en gradvis tilbagetrækning af lande fra listen over de mindst udviklede lande, der er berettiget til det særlige GSP-arrangement, det såkaldte "EBA-initiativ" ("Alt undtagen våben")⁹.

Desuden findes der en anden gruppe af lande, som består af indlandsstater og stater med små indtægter, som ikke er i stand til at opnå stordriftsfordele, eller som har logistiske problemer og mangler økonomisk diversificering. Dette gælder især i tekstil- og beklædningssektoren. Allerede i oktober 2003 understregede Kommissionen i en meddelelse¹⁰ nødvendigheden af en sådan koncentration af præferencerne om de mest trængende lande i forbindelse med udløbet af ordningen med tekstilkontingenter (MFA) i december 2004.

6.3. Foreslå en mere enkel GSP med lettere adgang

Forenklingssindsatsen skal styrkes. Denne forenkling er allerede påbegyndt i den nuværende GSP og skal forstærkes. Der vil også kunne ske en forenkling ved at reducere antallet af ordninger fra de nuværende fem¹¹, navnlig ved at indføre en

---

⁸ Graduering: tilbagetrækning af GSP for visse varer (for et eller flere oprindelseslande).

⁹ Denne ordning er den mest gunstige under GSP. Omkring 10 000 varer (undtagen våben) i tariffen er omfattet af en nultold, uanset deres følsomhed.

¹⁰ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget - Tekstil- og beklædningsindustriens fremtid i det udvidede EU. KOM(2003) 649 endelig af 29. oktober 2003.

¹¹ Den grundlæggende GSP (de 7 000 følsomme og ikke følsomme varer), *EBA-ordningen* for de mindst udviklede lande, de to særlige *social- og miljøordninger*, der indrømmer yderligere præferencer til følsomme varer fra de berettigede lande (nuværende GSP: Moldova og Sri Lanka), og ordningen for

enkelt ordning i stedet for de særlige ordninger for beskyttelse af arbejdstagernes rettigheder og miljøet samt særordningen for bekæmpelse af fremstilling af og handel med narkotika. GSP vil således omfatte tre ordninger i stedet for de fem nuværende ordninger, nemlig den generelle ordning, den særlige ordning for de mindst udviklede lande og en ordning, der fremmer vedvarende udvikling og god regeringsførelse. Forenklingen skal også bestå i at fjerne de lande, der har præferentiell adgang til fællesskabsmarkedet som følge af en frihandelsaftale, fra listen over modtagerlande. Fællesskabet vil naturligvis sikre, at de pågældende lande ikke lider noget tab som følge heraf, for alle GSP-berettigede varer vil på forhånd være omfattet af den pågældende aftale. Der skal gøres en formel indsats på området for oprindelsesregler efter den debat, der er indledt ved Kommissionens grønbog om fremtiden for oprindelsesreglerne i præferencehandelsordningerne¹². GSP-forordningerne bør desuden træde i kraft hurtigst muligt, så de økonomiske aktører kan planlægge deres aktiviteter.

6.4. Gøre gradueringen mere gennemsigtig og mere målrettet mod de vigtigste modtagere

Gradueringen skal anvendes på varegrupper fra modtagerlande, der som følge af deres konkurrenceevne på fællesskabsmarkedet ikke længere har behov for, at deres eksport fremhjælpes af GSP. Graduering er ikke en sanktion, men et signal om, at GSP har opfyldt sin rolle, i det mindste for det pågældende land og den pågældende vare. Graduering er således meget tæt forbundet med modtagerlandenes økonomiske konkurrencedygtighed.

Gradueringen er en tilskyndelse til de omfattede lande til at intensivere deres diversificeringsbestrebelse. For de øvrige modtagerlande betyder den, at de opnår en større del af fordelene ved GSP. Denne graduering vil endvidere spille en vigtig rolle i forbindelse med reguleringen af handelen med tekstilvarer og beklædningsgenstande, når MFA-kontingenterne forsvinder i december 2004.

Gradueringen vil medføre en afgørende forenkling. I stedet for de nuværende kriterier (andelen af den præferentielle import, udviklingsindeks og eksportspecialiseringsindeks) vil der blive fastsat et enkelt og letforståeligt kriterium: markedsandelen i Fællesskabet udtrykt i andelen af den præferentielle import. Opdelingen i "sektorer"¹³, altså underafdelinger, der kun er etableret med henblik på gradueringen i GSP, vil blive afskaffet. Varegrupperne vil blot blive defineret med henvisning til "afsnit" i den kombinerede nomenklatur¹⁴. Ud over at systemet er enkelt, er det udformet således, at der kun vil ske en graduering for nogle af de største modtagerlande¹⁵. Der vil faktisk kun ske graduering for de lande, der i gennemsnit er konkurrencedygtige for alle varer i et afsnit. Små modtagerlande, der

---

bekæmpelse af fremstilling af og handel med narkotika ("*narkotikaordningen*"), der kan sammenlignes med EBA-ordningen (12 omfattede lande).

¹² KOM(2003) 787 endelig af 18. december 2003.

¹³ De 7 000 varer, der er omfattet af GSP, er opdelt i 34 sektorer.

¹⁴ Den kombinerede nomenklatur er Fællesskabets underopdeling af den internationale toldnomenklatur i det harmoniserede system, som er vedtaget af Verdenstoldorganisationen og anvendes i 95 % af den internationale handel. Disse to nomenklaturer er opdelt i 21 afsnit (f.eks. afsnit 11, der omfatter tekstilvarer og beklædningsgenstande).

¹⁵ Mindre end 10 af de 178 lande og territorier, der er omfattet af GSP.

kun er konkurrencedygtige for enkelte varer, vil derfor ikke under nogen omstændigheder blive gradueret for disse bestemte varer.

6.5. Fastsætte et nyt incitament for at fremme vedvarende udvikling og god regeringsførelse

Som det allerede har vist sig, står en række udviklingslande over for specifikke problemer i forbindelse med den globaliserede økonomi, f.eks. vedrørende bekæmpelse af narkotika eller utilstrækkelig diversificering af deres økonomier. I forbindelse med målet om at koncentrere GSP om de mest trængende lande vil den nye GSP-ordning skulle sikre, at det særlige incitament reagerer positivt på de specifikke udviklingsbehov på en måde, der er forenelig med bemyndigelsesbestemmelsen. Disse yderligere præferencer vil skulle være tilgængelige for alle udviklingslande, der har samme udviklingsbehov.

De to særlige ordninger, der skal tilskynde til beskyttelse af arbejdstagernes grundlæggende rettigheder og miljøet ("social- og miljøbestemmelser"), har ikke været benyttet særlig meget i deres nuværende form. Visse modtagerlande har foretrukket ikke at give sig i kast med en evaluering af deres sociale lovgivning og særlig dens anvendelse. Evalueringsprocedurernes længde og forholdsvis komplicerede natur har endvidere sandsynligvis gjort foranstaltningen mindre attraktiv. Endelig vedrører miljøincitamentet kun tropisk træ og er således begrænset til en meget snæver beskyttelse af miljøet. I øvrigt har appelorganet kritiseret, at der ikke er objektive berettigelseskriterier for den særlige ordning for bekæmpelse af fremstilling af og handel med narkotika.

Det forekommer derfor passende at udvide begrebet bæredygtig udvikling og god regeringsførelse. En række internationale konventioner og erklæringer har erkendt forbindelsen mellem udvikling og respekten for menneskerettighederne, de sociale rettigheder, miljøet og god regeringsskik. Den manglende evne til at overholde de grundlæggende standarder, der er fastlagt i forskellige internationale konventioner, medfører særlige problemer for udviklingslandene. Det forekommer derfor hensigtsmæssigt at behandle disse specifikke udviklingsbehov positivt ved at give yderligere GSP-præferencer til de udviklingslande, der har tilsluttet sig de vigtigste internationale konventioner på disse områder.

Den nye ordning for bæredygtig udvikling vil erstatte de vejledende evalueringer, der foretages i forbindelse med de nuværende ordninger, med et system, der tilskynder til ratifikation og anvendelse af internationale konventioner. Ordningen vil blive indrømmet modtagere, der har tilsluttet sig de internationale normer for bæredygtig udvikling, herunder de grundlæggende konventioner om menneskerettigheder (aftaler til fremme af politiske, sociale og økonomiske rettigheder, bekæmpelse af tortur samt race- og kønsdiskrimination og beskyttelse af kvinder og børn), og arbejdstageres rettigheder samt visse miljøbeskyttelseskonventioner (f.eks. konventionerne om bekæmpelse af handel med truede arter og beskyttelse af ozonlaget) og forskellige konventioner vedrørende bekæmpelse af fremstilling af og handel med narkotika, der klart er en vigtig prioritet på udviklingsområdet (se ovenfor).

De pågældende konventioner har mekanismer, der sikrer, at relevante internationale organer foretager en regelmæssig og kontrolleret evaluering af deres gennemførelse.

Kommissionen vil tage hensyn til de kompetente internationale organers evalueringer, før den fastlægger listen over de lande, der kan gøre brug af dette incitament. Disse lande vil skulle fremsætte en formel anmodning med de oplysninger, der er nødvendige for at kunne vurdere, om deres anmodning kan imødekommes. Ansøgninger vil kunne indgives så snart Rådet har vedtaget den nye GSP-forordning, så de lande, der opfylder de nye objektive kriterier i forbindelse med udviklingsbehov, vil kunne drage fordel af præferencerne så hurtigt som muligt. Der vil blive indført en troværdig og hurtig suspensionsklausul. Suspensionsproceduren vil blive indledt af de institutionelle aktører (Kommissionen, medlemsstaterne, Europa-Parlamentet) og vil omfatte en undersøgelse foretaget af Kommissionen, der eventuelt kan betyde suspension af det nye incitament for lande, der ikke overholder deres forpligtelser i henhold til konventionerne.

6.6. Forbedre oprindelsesreglerne

Oprindelsesreglerne, der er en betingelse for adgang til præferencerne, blev fastlagt i en periode, hvor det økonomiske klima og produktionsbetingelserne var anderledes end i dag. Efter det arbejde (ovennævnte *grøn bog*, se punkt 6.3), der for nylig er gjort, er alle enige om, at det er nødvendigt at foretage både formelle (forenkling), indholdsmæssige (ændring af oprindelseskriterierne og reglerne for kumulering) og proceduremæssige (formaliteter og kontroller) ændringer.

Det erkendes, at det er nødvendigt med fleksibilitet. Dette skal dog indføres gennem tilskyndelse til udvikling og ikke blot handel. Et af målene vil være at lette muligheden for, at en vare kan få oprindelsesstatus, så præferencerne kan udnyttes bedst muligt. Systemet vil kunne forbedres ved regional kumulering, hvorved det regionale samarbejde mellem modtagerlandene vil blive fremmet. Betydningen af regional integration som forudsætning for en bedre integration af de sydlige lande i den internationale samhandel er blevet understreget af Kommissionen¹⁶. Dette samarbejde blev indført i GSP for tyve år siden, da der de facto blev anlagt en mere regionaliseret approach til udvikling gennem etableringen af regional kumulering (ASEAN, Andin- og Mellemamerika, SAARC). Muligheden for interregional kumulering vil blive undersøgt på grundlag af anmodninger fra de forskellige regionale grupperinger. På disse vilkår vil det kunne påtænkes at gøre det lettere at foretage kumulering gennem en passende revision af de nuværende betingelser.

6.7. Forbedre instrumenterne for midlertidig tilbagetrækning, beskyttelsesforanstaltningerne og bekæmpelsen af svig

Takket være gradueringen for de mest konkurrencedygtige modtagerlande vil den nye GSP sikre, at størstedelen af disse lande kan drage fordel af adgang til præferencerne uden anden begrænsning end de specifikke GSP-regler. Bestemmelserne om midlertidig tilbagetrækning af GSP og beskyttelsesklausulen bør ændres for at tage højde for denne nye situation. Disse ordninger skal kun benyttes undtagelsesvist, og deres enkelhed og fleksibilitet ved anvendelsen skal styrke deres troværdighed, navnlig i tilfælde af illoyal handelspraksis.

---

¹⁶ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet – Handel og udvikling – Hvordan udviklingslandene kan hjælpes til at få udbytte af handel. KOM(2002) 513 endelig af 18. september 2002.

Mere generelt giver bestemmelserne i GSP om bekæmpelse af svig og beskyttelse af Fællesskabets finansielle interesser en høj grad af teknisk troværdighed. Kommissionen ønsker at fastholde dem på dette niveau, men finder, at deres reelle effektivitet vil afhænge af en stærk politisk vilje hos Kommissionen (og de medlemsstater, der skal forvalte GSP) til at anvende dem uden svaghed i de tilfælde, hvor det er berettiget.

Modtagerlandene har også et ansvar for forvaltningen af GSP, hvilket er i alles interesse, også deres egen. De vil skulle etablere effektive og hensigtsmæssige administrative strukturer, som sikrer gyldigheden af de oprindelsesdokumenter, der udfærdiges og udstedes.

7. KONKLUSION

Kommissionen vil fremlægge forslag om flerårige forordninger med henblik på at nå de mål, der er beskrevet i denne meddelelse. Den vil bestræbe sig for at fremlægge disse forslag så tidligt, at modtagerlandene og de erhvervsdrivende har tid til at tilrettelægge deres handelsstrømme. Dette samt stabiliteten fra år til år (som følger af afskaffelsen af årlige gradueringer) vil stabilisere GSP fundamentalt og desuden øge ordningens tiltrækningskraft.

Den nye GSP vil skulle vare ti år, nemlig frem til 2015. I lyset af tidligere erfaringer bør der regelmæssigt foretages en detaljeret evaluering af GSP, helst hvert tredje år som i øjeblikket, og der skal foretages de nødvendige forbedringer – f.eks. i betragtning af resultaterne af multilaterale forhandlinger, såsom i Doha-dagsordenen.

Rådet, Europa-Parlamentet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vil derfor i efteråret 2004 få forelagt en ny GSP-forordning, der skal træde i kraft den 1. januar 2006 og anvendes i tre år.